

Жиронкіна В. С., ст. гр. ЕП-13-1д, Геладзе С. В., ас. – науковий керівник

ТЕРМІНИ ІНШОМОВНОГО ПОХОДЖЕННЯ У МОВЛЕННІ ЕКОНОМІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

Запорізька державна інженерна академія, кафедра українознавства

Сучасне суспільство не може існувати без мови – найважливішого засобу спілкування, засобу вираження думок та передачі досвіду сучасникам і нащадкам. Мова – наше національне багатство, тому на перший план виходить питання культури мови.

Формування в Україні ринкових відносин, організація нових виробничих, комерційних і маркетингових структур, вихід підприємств на зовнішній ринок зумовлюють дедалі активніше оперування іншомовними категоріями і термінами.

Прагматичне функціонування у мовленні спеціалістів зумовлено особливостями суб'єктно-адресатних відношень, комунікативними потребами фахівців, функціями термінів, способами передачі інформації, соціально-прагматичною спрямованістю, дотриманням норм певного типу комунікації. Функціонування термінів безпосередньо пов'язано з реалізацією таких ознак слів-термінів, як системність, дефінітність, однозначність та інформативність.

Термінологічні складники інтернаціонального характеру асимілюються відповідно до звукової та графічної форми лексичних одиниць мови. Так, англійські мовні одиниці правової галузі зазвичай піддаються транслітеруванню, тобто підпорядкуванню англійських термінів фонетичним нормам української мови й стабілізації цих лексичних мовних одиниць на новому мовному ґрунті.

Наприклад, *know-how* (англ.) – ноу-хау, *claim* (англ.) – клайм, *bookmaker* (англ.) – букмейкер, *abandon* (фр.) – абандон, *grant* (англ.) – грант, *cash* (англ.) – кеш, *racket* (англ.) – рекет. Або ж слова змінюються структурно: *bank note* (англ.) – банкнота, *stock broker* (англ.) – стокброкер.

Таким чином, транслітерація слів-термінів іншомовного походження підпорядковується певним закономірностям відповідно до норм української літературної мови. Хоча такий спосіб відтворення англійських термінів не завжди позитивно сприймається.

Поряд з транслітерацією використовується варіантний відповідник, функціональне призначення якого полягає в тому, щоб якомога точніше виражати певні наукові поняття, фіксувати їх найсуттєвіші ознаки.

Варто зважати на неоднорідність наукової термінології. Так, термін *broker* (брокер) в англійській мові має узагальнене спеціальне значення й виражає поняття «комерційний агент, представник, посередник». В українській мові значення даного терміна – «посередник під час укладання різних угод на біржі, який спеціалізується з певних видів товарів і послуг».

Точне значення терміна-поняття може бути визначене лише в системі слів-термінів певного термінологічного поля через дефініцію терміна слова. Так для поняття «посередник» існують терміни «дилер» (англ.), «дистриб'ютор» (англ.), «трейдер» (англ.), «ріелтор» (англ.) і відповідно до контексту буде вживатися те чи інше слово. У межах української термінології відбувається перехід номінації з однієї терміносистеми в іншу. Це стосується передусім економічної, фінансової та банківсько-кредитної термінології. У процесі засвоєння певною наукою термін набуває в ній нового значення.